HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אפילו תימא רבי יהודה היא. ממני' דאמני אין נדר לנדבה דלר' יהודה נמי אמני ליה וכי קאמר ר' יהודה טוב נודר ומשלם היינו דאמר בגמרא נדבה אבל בנדר לא אמר: **מ"ש** (ג) **נדר דלא כו' דאמר כה לידי תקלה.** כדלעיל: **לפי שאין הקב"ה מניח תקלה על ידיהן.** (שאין בהן) כלומר שהם מתייראים שלא יעשו שום חטא וכוונין להדיח קרבן להתכפר עליהם לפי שאין הקב"ה מניח תקלה על ידיהם מה היו עושין כדי שיתמיידו קרבן שאין מביאין קרבן חטאת אלא על חטאת ממש. ענין אמר לפי שאין הקב"ה מניח תקלה על ידיהם שאין בהן לידי שום תקלה ושום חטא שיתמיידו קרבן חטאת: **אלא הרוצה להביא עולה מתנדב ומביא שלמים מתנדב ומביא תודה וארבעה מיני לחמה מתנדב ומביא אבל בנזירות לא התנדבו כדי שלא יקראו חוטאין שנאמר** [1] **וכפר עליו מאשר חטא על הנפש אמר אביי שמעון הצדיק ורבי שמעון ור' אלעזר הקפר** [4] **כולן שיטה אחת הן דנזיר חוטא הוי שמעון הצדיק ורבי שמעון הא דאמרן ורבי אלעזר הקפר ברבי** (ג) [5] **דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא והדין קרא בנזיר טמא כתיב משום דשנה בחטא הוא:**

מתני' [א] **האומר** (לחבירו) [ב] **קונם קונח קונם הרי אלו כינויין לקרבן חרך חרך הרי אלו כינויין לחרם** [ג] **נזיק נזיח פזיח הרי אלו כינויין** [ג] **שבותה שקוקה נודר במוהי הרי אלו כינויין לשבועה: גמ' איתמר** [ג] **כינויין ר' יוחנן אמר** [ד] **לשון אומות הן ר"ש בן לקיש אמר לשון שבדו להם חכמים להיות נודר בו וכן הוא אומר** [2] **בחדש אשר בדא מלבו ומעמא מאי תקינו רבנן כינויין דלא ליימא קרבן וליימא קרבן דילמא אמר קרבן לה' ולימא קרבן לה' ולא אמר קרבן וקא מפיק שם שמים לבטלה ותניא** [ד] **רבי שמעון אומר מנין**

מני נודב ומקייס. ור' יהודה דריש להו לקרבי כר' מאיר דטוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר. מיהו בהא פליג עליה דר' מאיר דלרבי מאיר קרא דנקט נודר הוא דתן לנודב ולדידיה דוקא נודר מגדל טוב מזה ומזה: **רבי יהודה לטעמיה.** דאמר לכשבין ממתין להביא קרבנות של חובה ומתוך כך הם נודרין בנזיר וכיון שלבוזה זו הם עושים מיקרי נדבה: **ד' מיני נחמה.** חמץ וג' מינים של מנחה חלות רקיקין רבוכין: **כולן בשיטה אחת הן.** מיהו לא אמרו ממש דבר אחד לשמעון הצדיק דוקא נזיר טמא הוא שנקרא חוטא ולאו משום דמצער עצמו אלא משום דמתחרט ואילו לר' שמעון ולר' אלעזר הקפר אפילו נזיר טהור נקרא חוטא מיהו כולן שוין לחיכא חטא בנזירות: **והדין קרא בנזיר טמא כתיב.** לר' שמעון ולרבי אלעזר הקפר פרין דאילו לשמעון הצדיק לא קשיא מידי דאיהו קאמר דוקא נזיר טמא נקרא חוטא: **משום דשנה בחטא.** שציער עצמו ונטמא. ויתורא דעל הנפש קא דריש לאי מחטא עוממא בלחוד קאמר הוה ליה למיכתב מאשר חטא ומו לא על הנפש ל"ל: **מתני' הרי אלו כנויין לחרם.** וכגלגל אפילו בפסח לאסור למשמע מהרמי גבוה לפי שאין מכירין בחרמי כהנים וביהודה דוקא במפרש חרם של בדק הבית וכדאיתא לקמן בפ' ואלו מותרין (דף יח.): **נדר במוהי הרי אלו כנויין לשבועה.** במוהי כנוי למשה בשבועת משה כדכתיב (שמות ג) ויואל משה ובכי ליתיה בירושלמי [ו]. והאי דקאמר נדר במוהי ולא קאמר שבועה שקוקה במוהי אלא מן היין נקרא חוטא והדין קרא בנזיר טמא כתיב משום דשנה בחטא הוא: **מתני' האומר קונם.** [ד] האומר ככר זה עליך חרק או שאמר נזיק נזיח פזיח הריני נזיק אם אוכל ככר זה או שאמר נזיח הוי ליה נדר בנזיר: **שבועה.** שלא אוכל ככר זה או שקוקה הרי אלו כינויים לשבועה והוי ליה נשבע ממש: **נדר במוהי.** כמו מומתא לשון שבועה [ה]: **גמ' תימא כינויין.** דקתני במתני': **רבי יוחנן אמר לשון אומות הן.** דהכי משמעינן אומות ובי נדרי או משמעינן משמעו בהני לשונות ויש"ל מי משמע כי אמר בהאי לישנא מיתסר להמורה אמרה כי יהודי [ו] בכל לשון דנדר: **לשון שבדו להן חכמים.** הני לשונות משלו להם חכמים שיהו נודרין בהן: **תקינו חכמים כינויין הלו לימלך קרבן.** נשם. כדאמרינן בעלמא (עירובין ד' נה.): קודם שבא שלמה היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה חזיוס עד שבא שלמה ותיקן לה חזיוס לכתיב חיזן ותיקר תיקן משלים הרבה [קהלת יב] שגזר על השניות כי היכי דלא לפגעו בחיקורא דתוריית הכי נמי תקינו רבנן כינויין לנדרים דהנודר בהני כינויין כאילו נודר בקרבן עלמו וכן בכינוי החרם וכגון נמי ושמרתם את משמרתי [ויקרא יח] עשו משמרת למשמרתי כי היכי דלא ליתי למינדר בנדר דתוריית דאתי למימר נמי קרבן לה' והיינו תנן (פסחים פ"ג מ"ג) נדרים סיג לפרישות שתיקנו חלו כינויין כדי להפרים החדש מן העבירה: מנין

שתיקנו וגם לא נזיקין בהא חלו כינויין: הבי נמי משתעי אומות. תומם הלמוקים מעיקר הלשון כדפרישית:

ואבע"א כי קאמר ר' יהודה נדר אבל נדבה לא קאמר: נדבה נמי אתי לידי תקלה. ומאני ר"י לטעמיה ס"מ לשניי כדלעיל אלא ניחא ליה למתוי כרבי יהודה גופיה וכן קאמרון [בבא] מזיקות מייתי מר' יהודה הקדיש הכשלוחים וכו' מהאי טעמא אע"ג דהוה מצי למתני כלעיל: רבי יהודה אומר אדם מביא בבשתו בעזרה. ופס קאמר ולישנא קמא לתוקמיה פלוגתייהו בנדר ואפי' בנדר אבי ר' יהודה הא דקתני הכא אדם מביא בבשתו וכו' אלמא חיים רבי יהודה לתקלה ואפי' בנדבה לא אבל אלא בנדר למימ